

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

23 april 2026

ADVIES 2026-090

met betrekking tot de weigering van inzage in voorafgaande onderzoeken naar de impact van beslissingen met betrekking tot de spreiding van vluchten

(CTB/080/2026)

Sleutelwoorden : FOD Mobiliteit – onderzoeken – onbevoegdheid
ratione materiae – mogelijke milieu-informatie

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 19 februari 2026, en in de context van een geschil met betrekking tot luchtvaartroutes rond en over Brussel, richt X volgend verzoek aan het Directoraat-Generaal voor de Luchtvaart bij de FOD Mobiliteit (hierna: “de FOD Mobiliteit”):

“Inmiddels hebben wij ook kennis genomen van het Arrest Hof van Beroep dd. 14.04.2025 (cfr ook bijlage). We citeren :

“76. Het hof besluit dat uit artikel 8 van het EVRM (Nvdr.: Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens) voortvloeit dat ingrepen van de bevoegde overheid in de lawaaihuishouding van de aankomende en vertrekkende vluchten op een luchthaven die een impact hebben op de (spreiding van de) geluidsvervuiling, moeten onderworpen worden aan voorafgaande informatiegaring en studies en dat die informatie evenals het besluitvormingsproces transparant moeten zijn. Dat wil zeggen dat belanghebbenden vóór het nemen van de beslissing kennis moeten kunnen nemen van de onderzoeksresultaten én dat de overheidsbeslissing die onderzoeksresultaten moet opnemen in haar motivering zodat ook een toetsing achteraf mogelijk is.

77. Die verplichtingen vloeien in feite al voort uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur - waartoe de plicht tot het zorgvuldig handelen hoort - en de motiveringsverplichting die op de overheid rust. Indien de overheid middels een beslissing met elkaar conflicterende belangen moet verzoenen in een voor iedereen bindende (en belastende) regeling, dan moet die overheid uitleggen op grond van welke elementen en om welke redenen zij die beslissing heeft genomen. Een correcte beslissingsbasis kan slechts bekomen worden indien de conflicterende belangen voldoende worden onderzocht, wat op zijn beurt slechts kan door een pertinent feitelijk onderzoek, waartoe het inwinnen van de bedenkingen van de diverse belanghebbenden hoort.

Wanneer tot de conflicterende belangen het leefmilieu en de volksgezondheid van bepaalde groepen van personen hoort (zoals de omwonenden van een luchthaven), dan vormen de genoemde gedragsregels van behoorlijk bestuur en inzake het beslissingsproces, regelen ter bescherming van het leefmilieu met een wettelijke basis in, minstens, de artikelen 1382 en 1383 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Het Grondwettelijk Hof heeft er bovendien op gewezen dat de mogelijkheid tot inspraak van het publiek een waarborg vormt voor de vrijwaring van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu (Grondwettelijk Hof, arrest nr. 39/2025 van 13 maart 2025, overweging 8.7.1). Inspraak bij de invoering van betekenisvol milieubelastende maatregelen, maakt bijgevolg een onderdeel uit van het in artikel 23 van de Grondwet opgenomen mensenrecht, wat uiteraard zijn weerslag heeft op de invulling van de zorgvuldigheidsnorm bij het nemen van dergelijke maatregelen.

o 79. Er moet besloten worden dat ook uit het algemeen zorgvuldigheidsbeginsel voortvloeit dat het beslissingsproces inzake de organisatie van de vliegroutes van en naar de Luchthaven Brussel-Nationaal aan een aantal minimale vereisten inzake feitelijke onderbouwing, participatie en transparantie moet voldoen.”

In kader van Openbaarheid van Bestuur hadden we dan ook graag digitaal volgende documenten ontvangen waaruit blijkt dat aan de gestelde vereisten van het Hof van Beroep mbt de routewijziging RNP 07L werd voldaan :

- *De voorafgaande onderzoeksresultaten*
- *De overheidsbeslissing met verwijzing naar die onderzoeksresultaten in haar motivering*
- *De inwinning van de bedenkingen van de diverse belanghebbenden, meer specifiek de gemeente Dilbeek en Lennik, en hun inwoners*
- *De inspraak van het betrokken publiek (ter vrijwaring van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu)”*

1.2. Aangezien de administratieve instantie nalaat om op het verzoek om inzage van de aanvrager te antwoorden, richt de aanvrager bij e-mail van 20 maart 2026 een verzoek tot heroverweging aan de administratieve instantie.

1.3. Per diezelfde e-mail verzoekt de aanvrager ook de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur (hierna: Commissie), om een advies.

1.4. Op 2 april 2026 geeft de Commissie over voormeld verzoek haar advies nr. 2026-080. De Commissie stelde daarin vast dat het verzoek voortijdig was.

1.5. Op 3 april 2026 richt de aanvrager een nieuw verzoek tot heroverweging aan de administratieve instantie.

1.6. Op diezelfde datum richt de aanvrager ook een verzoek om advies aan de Commissie.

2. De ontvankelijkheid van het verzoek om advies

De aanvrager heeft voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”) door gelijktijdig een verzoek tot heroverweging bij de FOD Mobiliteit en een verzoek tot advies bij de Commissie in te dienen.

3. Betreffende de grond van de zaak

3.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve instantie beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer wettelijke uitzonderingsgronden ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Daarenboven moeten de wettelijke

uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

3.2. Het is niet uitgesloten dat de gevraagde bestuursdocumenten milieu-informatie bevatten.

Het lijkt immers te gaan om informatie met betrekking tot de geluidsimpact van vluchtbewegingen.

De Commissie is niet bevoegd om zich uit te spreken over de toegang tot milieu-informatie.

Het komt in eerste instantie toe aan de FOD Mobiliteit om te oordelen of bepaalde informatie als milieu-informatie moet worden gekwalificeerd en, zo de FOD Mobiliteit oordeelt dat zulks het geval is, om de toegang tot de gevraagde informatie alsdan te beoordelen op grond van de wet van 5 augustus 2006 betreffende het recht van toegang van het publiek tot milieu-informatie.

Voor beroepen tegen de beslissingen over de toegang tot milieu-informatie (m.i.v. eventuele impliciete weigeringsbeslissingen) is louter de Federale Beroepscommissie voor de toegang tot milieu-informatie bevoegd.

Indien de Federale Beroepscommissie alsnog zou oordelen dat het niet gaat om milieu-informatie, kan de aanvrager zich opnieuw richten tot de Commissie.

Brussel, 23 april 2026,

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter